

Ambitny budżet UE na lata 2028-2034: Europa silniejsza, bardziej odporna i przyszłościowa

Komisja Europejska zaprezentowała projekt nowych wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2028-2034, obejmujących prawie 2 biliony euro, co odpowiada średnio 1,26% dochodu narodowego brutto UE. Budżet ten ma być odpowiedzią na najważniejsze wyzwania stojące przed Europą i fundamentem długofalowej strategii rozwoju, bezpieczeństwa i niezależności wspólnoty.

Nowoczesna Europa w niestabilnym świecie

Nowe ramy finansowe mają sprostać fundamentalnym zmianom geopolitycznym i gospodarczym, zapewniając Unii Europejskiej narzędzia do skutecznego działania w zakresie bezpieczeństwa, konkurencyjności, migracji, energii oraz walki ze zmianami klimatycznymi. Budżet zostanie gruntownie przeprojektowany, by był bardziej elastyczny, prosty i efektywny, umożliwiając szybkie reagowanie na kryzysy oraz inwestowanie w kluczowe obszary.

Priorytety nowego budżetu:

Większa elastyczność umożliwiająca natychmiastowe reagowanie na nowe wyzwania.

Prostsze i bardziej zharmonizowane programy – łatwiejszy dostęp do środków UE dla obywateli i przedsiębiorstw.

Ukierunkowane wsparcie lokalne – partnerstwa regionalne i krajowe skoncentrowane na inwestycjach i reformach.

Silny impuls dla konkurencyjności – wsparcie innowacji, zielonej transformacji i technologii cyfrowych.

Nowe źródła dochodów UE, które ograniczą presję na budżety krajowe.

Inwestycje w ludzi i regiony

Budżet będzie oparty na jednolitej strategii inwestycyjnej dla każdego państwa członkowskiego, łączącej fundusze z polityki spójności i rolnictwa. Każde państwo zachowa dotychczasowy poziom wsparcia, a regiony słabiej rozwinięte otrzymają gwarantowane środki. Środki będą również wspierać zatrudnienie, edukację, walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym – z obowiązkowym przeznaczeniem 14% środków krajowych na te cele.

Edukacja, kultura i wartości

Programy takie jak Erasmus+ i AgoraEU zostaną wzmocnione. Będą promować mobilność, włączenie społeczne, demokrację, równość i wolność słowa. Inwestycje w kulturę, media i przestrzeń obywatelską pozostaną ważnym elementem budżetu.

Przemysł, innowacje i technologia

Powstanie nowy Europejski Fundusz Konkurencyjności (409 mld euro), który będzie wspierać rozwój czystych technologii, cyfryzację, sektor zdrowia, biotechnologii, rolnictwo i przemysł kosmiczny. Razem z programem Horyzont Europa (175 mld euro) budżet zapewni pełne wsparcie dla innowacyjnych projektów – od koncepcji po komercjalizację.

Gotowość na kryzysy i odporność

Budżet zakłada nowy mechanizm kryzysowy – pożyczki w wysokości do 400 mld euro dla państw członkowskich. Dodatkowo wzmocnione zostaną działania w zakresie zarządzania kryzysowego, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa żywnościowego i obronności.

Europa bezpieczna i zjednoczona

Ponad 130 mld euro zostanie przeznaczonych na rozwój wspólnej polityki obronnej i sektora kosmicznego. Budżet znacząco zwiększy również środki na ochronę granic, zarządzanie migracją i bezpieczeństwo wewnętrzne – do 34 mld euro.

Silniejsza pozycja UE na świecie

EUROPE DIRECT Szczecin

Program „Globalny wymiar Europy” o wartości 200 mld euro umożliwi bardziej strategiczne działania zewnętrzne, wspierając m.in. Ukrainę (do 100 mld euro), państwa kandydujące oraz działania dyplomatyczne i humanitarne.

Nowoczesne źródła finansowania

Komisja Europejska proponuje pięć nowych zasobów własnych budżetu UE, m.in. dochody z systemu ETS, CBAM, akcyzy tytoniowej, odpadów elektronicznych oraz nową składkę firm o obrotach powyżej 100 mln euro. Razem mają one generować 58,5 mld euro rocznie, zapewniając stabilność finansową Unii.

Co dalej?

Projekt budżetu zostanie poddany negocjacjom w Radzie UE. Do jego przyjęcia wymagana będzie jednomyślność państw członkowskich oraz zgoda Parlamentu Europejskiego. Komisja wyraża gotowość do jak najszybszego osiągnięcia porozumienia, które umożliwi Unii realizację ambitnych celów na kolejną dekadę.